

Curtea Supremă de Justiție
DECIZIE

26 iunie 2018

mun. Chișinău

Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție în componență:

Președinte – Nicolae Gordilă,

Judecători – Ion Guzun, Elena Covalenco, Liliana Catan, Iurie Diaconu,

judecând în ședință, fără participarea părților, recursurile ordinare, declarate de către procurorul în Procuratura de circumscripție Chișinău, Djulieta Devder, de către avocatul Dumitru Buliga în numele inculpatului Pașalî Serghei, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 14 martie 2018, în cauza penală în privința lui

Pașalî Serghei XXX, născut XXX, originar din XXX.

Termenul examinării cauzei:

Instanța de fond de la 31.05.2017 pînă la 15.11.2017;

Instanța de apel de la 05.12.2017 pînă la 14.03.2018;

Instanța de recurs de la 10.05.2018 pînă la 26.06.2018.

Asupra recursurilor în cauză, în baza actelor din dosar, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție,

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani din 15 noiembrie 2017, cauza fiind judecată în procedura prevăzută de art. 364¹ alin. (8) Cod de procedură penală, Pașalî Serghei a fost recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 349 alin. (1¹) Cod penal și în baza acestei norme legale, i s-a stabilit o pedeapsă sub formă de închisoare pe un termen de 2 ani, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis.

Conform art. 90 Cod penal, executarea pedepsei a fost suspendată condiționat pe o perioadă de probațiune de 3 ani, cu obligarea lui Pașalî Serghei să nu frecventeze localurile de agrement și să nu părăsească domiciliul fără consimțământul organului competent.

2. Pentru a se pronunța cu sentința în cauză, prima instanță a constatat că, la 05.04.2017 aproximativ la ora 23:50, Pașalî Serghei împreună cu Lungu Ion și Carapunarli Grigori, fiind în stare de ebrietate alcoolică, aflându-se în preajma blocului locativ situat în XXX, având un comportament agresiv, încălcând ordinea publică, provocând conflicte cu mai mulți cetățeni, după care, nereacționând la cerințele legale ale colaboratorilor de poliție, care, exercitându-și atribuțiile de serviciu, au solicitat de la să se liniștească și să înceteze acțiunile huliganice, a început să-i numească cu cuvinte necenzurate, iar în rezultat, Pașalî Serghei a fost condus la Inspectoratul de Poliție Buiucani, mun. Chișinău. Ulterior, Pașalî Serghei, fiind escortat în incinta Inspectoratului de Poliție Buiucani, mun. Chișinău, cunoscând cu certitudine că, colaboratorul de poliție Croitor Andrei se afla în exercițiul funcției, nu s-a supus cerințelor lui legale, a continuat să-l numească cu cuvinte necenzurate și să se comporte agresiv, după care, manifestând lipsă totală de respect față de reprezentanții organelor de drept, urmărind scopul sistării activității lor de serviciu și schimbării caracterului ei în interesul său, i-a aplicat intenționat lui Croitor Andrei o lovitură cu pumnul în regiunea abdomenului, cauzându-i dureri

fizice, după care l-a apucat de uniforma de serviciu și i-a rupt epoletul, totodată deteriorând și camera de luat vederi care a fost instalată pe uniformă.

3. Nefiind de acord cu sentința primei instanțe, procurorul, a declarat apel, prin care a solicitat, casarea acesteia în partea stabilirii pedepsei, cu pronunțarea în această parte a unei noi hotărâri, prin care inculpatului Pașali Serghei să i se aplice o pedeapsă sub formă de închisoare pe un termen de 1 an și 6 luni, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis. La fel, apelantul a solicitat încasarea de la inculpat a cheltuielilor de judecată în mărime de 156 de lei.

În motivarea cererii declarate, apelantul a invocat că, la emiterea sentinței, instanța de fond a calificat corect acțiunile inculpatului, dar incorect i-a aplicat acestuia pedeapsa și nu a luat în considerație criteriile de individualizare a pedepsei prevăzute de art. 75 Cod penal, precum și faptul că, Pașali Serghei anterior a fost condamnat de două ori pentru infracțiuni legate de aplicarea violenței, fiindu-i aplicată și pedeapsa privativă de libertate cu suspendarea condiționată a executării pedepsei, iar comiterea unei noi infracțiuni intenționate indică asupra faptului că, inculpatul nu s-a corijiat. La fel, apelantul solicită încasarea de la inculpat a cheltuielilor de judecată în mărime de 156 de lei, care au fost suportate pentru efectuarea examinării medicale de constatare a faptului consumului de alcool

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 14 martie 2018, a fost admis apelul declarat de către procuror, casată sentința primei instanțe, în partea numirii pedepsei inculpatului Pașali Serghei și în această parte a pronunțat o nouă hotărâre, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, după cum urmează:

Lui Pașali Serghei, recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 349 alin. (1¹) Cod penal, cu aplicarea prevederilor art. 364¹ alin. (8) Cod de procedură penală, i s-a stabilit o pedeapsă sub formă de închisoare pe un termen de 1 an și 6 luni, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis.

În rest, sentința s-a menținut.

4.1. Pentru a se pronunța, instanța de apel a menționat că, prima instanță a conchis corect că, inculpatul Pașali Serghei este vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 349 alin. (1¹) Cod penal, după semnele calificative, aplicarea violenței nepericuloase pentru viață și sănătate față de persoana cu funcție de răspundere și nimicirea bunurilor acesteia, în scopul sistării activității ei de serviciu și schimbării caracterului ei în interesul celui care aplică violența.

Totodată, instanța de apel a considerat întemeiat argumentul apelantului precum că, instanța de fond a stabilit o pedeapsă prea blândă în privința inculpatului Pașali Serghei.

Instanța de apel a reiterat că, sancțiunea stabilită pentru comiterea infracțiunii prevăzute de art. 349 alin. (1¹) Cod penal prevede pedeapsa cu amendă în mărime de la 850 la 1350 unității convenționale sau muncă neremunerată în folosul comunității de la 180 la 240 de ore, sau închisoare de până la 3 ani. Astfel, conform art. 16 alin. (3) Cod penal, infracțiunea dată este una mai puțin gravă.

În speță, s-a reținut circumstanța atenuantă - căința sinceră. Circumstanțe agravante nu au fost stabilite. La fel, nu au fost reținute nici temeuri de liberare de răspundere penală a inculpatului în baza art. 53 Cod penal.

Reieșind din Revendicarea 246 anexată la dosar, s-a rezultat că, inculpatul Pașali Serghei a fost anterior condamnat prin decizia Curții de Apel Bender din 14.03.2012, în baza art. 152 alin. (1) și art. 287 alin. (3) Cod penal, la 3 ani și 3 luni de închisoare, cu suspendarea condiționată a executării pedepsei pe un termen de 1 an, decizie

menținută prin decizia Curții Supreme de Justiție din 11.07.2012; antecedentele penale sunt stinse (*f.d.49*).

Prin urmare, având în vedere circumstanțele cauzei elucidate supra, ținând cont de principiile generale de aplicare a pedepsei consfințite în art. 61 alin. (2) din Codul penal, reieșind din caracterul infracțiunii, care potrivit prevederilor art. 16 alin. (3) Cod penal este una mai puțin gravă, de limitele pedepsei prevăzute de art. 349 alin. (1¹) Cod penal și de noile limite de pedeapsă stabilite de art. 364¹ alin. (8) Cod de procedură penală, de faptul că, inculpatul și-a recunoscut vina și s-a căit de cele comise, dar și ținând cont de personalitatea inculpatului, care anterior a fost condamnat pentru infracțiuni legate de aplicarea violenței, fiindu-i aplicată pedeapsa privativă de libertate cu suspendarea condiționată a executării pedepsei - fapt care demonstrează că, inculpatul nu a tras concluziile necesare și nu și-a corectat comportamentul, precum și dat fiind că, în ședința de judecată a primei instanțe inculpatul și-a exprimat dezacordul de a achita amendă și de a efectua muncă neremunerată în folosul comunității și întrucât la materialele cauzei nu există probe care ar atesta că, pedeapsa sub formă de închisoare nu ar duce la corectarea inculpatului, instanța de apel a considerat just și echitabil de a-i aplica inculpatului Pașalî Serghei, recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 349 alin. (1¹) Cod penal, cu aplicarea prevederilor art. 364¹ alin. (8) Cod de procedură penală, pedeapsa sub formă de închisoare pe un termen de 1 an și 6 luni, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis, instanța de apel fiind convinsă că această pedeapsă este una de natură să restabilească echilibrul social perturbat prin comiterea infracțiunii și să asigure, totodată, realizarea scopului legii penale.

În ceea ce privește cerința apelantului privind încasarea cheltuielilor de judecată pentru achitarea examinării medicale de constatare a faptului consumului de alcool, atestată prin procesul - verbal nr. 2611 din 06.04.2017, instanța de apel a considerat că, această cerință este neîntemeiată.

Astfel, instanța de apel a relevat că, legiuitorul a stipulat expres în art. 229 alin. (2) Cod de procedură penală, că, instanța de judecată *poate* obliga condamnatul să recupereze cheltuielile judiciare, fapt care denotă caracterul permisiv al normei legale respective

Mai mult, în context, instanța de apel a reiterat că, suportarea cheltuielilor respective de către Stat, constituie o obligație pozitivă a acestuia, în sensul prevederilor CEDO.

Drept urmare, în cazurile când expertiza a fost dispusă de către organul de urmărire penală, plățile necesare pentru efectuarea expertizei vor fi achitate din contul mijloacelor bănești ale bugetului de stat, iar în speță, expertiza de constatare a faptului consumului de alcool a fost ordonată de către organul de urmărire penală, aceasta fiind o acțiune procesuală ce ține de administrarea probatoriului și formularea învinuirii, care sunt puse în sarcina părții acuzării.

5. Nefiind de acord cu decizia instanței de apel, procurorul, făcând trimitere la prevederile art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, declară recurs ordinar, prin care solicită casarea acesteia în partea ce ține de neîncasarea cheltuielilor de judecată în mărime de 156 lei, cu remiterea cauzei la rejudecare în instanța de apel, într-un alt complet de judecată. Recurentul invocă că, potrivit art. 227 alin. (2), 229 alin. (1) Cod penal, instanța urma să încaseze cheltuielile de judecată de la Pașalî Serghei.

5.1. Nefiind de acord cu decizia instanței de apel, avocatul Dumitru Buliga în numele inculpatului Pașalî Serghei, făcînd trimitere la prevederile art. 427 alin. (1) pct. 6), 8), 10) Cod de procedură penală, declară recurs ordinar, prin care solicită casarea acesteia cu remiterea cauzei la rejudecare în instanța de apel, într-un alt complet de judecată. Recurentul invocă dezacordul cu modalitatea de apreciere a probelor. Totodată, se invocă că, instanța de apel a reținut arbitrar la individualizarea pedepsei consecințele de drept nefavorabile inculpatului precum că acesta are antecedente penale stinse. În opinia apărării, a fost încălcată procedura prevăzută de art. 364¹ Cod de procedură penală, precum și alte prevederi procesual penale. Lipsește latura obiectivă și latura subiectivă a infracțiunii imputate. Dispozitivul deciziei instanțe de apel este expus neclar, ori, condamnînd-ul pe Pașalî Serghei al 1 an și 6 luni, prin sintagma „în rest, sentința se menține fără modificări”, instanța a menținut aplicarea prevederilor art. 90 Cod penal. Instanța de apel incorect a individualizat pedeapsa aplicată inculpatului, la stabilirea acesteia neîntemeiat a reținut antecedentele penale stinse ale inculpatului. Inculpatul a recunoscut vinovăția, se caracterizează pozitiv la serviciu și în societate, nu se află la evidența medicului narcolog, nu are antecedente penale, are un loc stabil de muncă, are la întreținere un copil minor iar soția este însărcinată și la fel se află la întreținerea inculpatului, ori toate aceste circumstanțe oferă posibilitatea aplicării prevederilor art. 90 Cod penal.

5.2. Potrivit prevederilor art. 431 alin. (1) pct. 1¹) Cod de procedură penală, avocatul Dumitru Buliga în numele inculpatului Pașalî Serghei a prezentat referință privind opinia asupra recursului declarat de procuror, prin care a menționat că, este de poziția respingerii acestui recurs, ca fiind vădit neîntemeiat.

6. Judecînd recursurile ordinare în raport cu materialele cauzei și temeiurile invocate, Colegiul penal lărgit concluzionează că, recursul ordinar declarat de către procuror urmează a fi respins ca inadmisibil, iar recursul ordinar declarat de avocatul Dumitru Buliga în numele inculpatului Pașalî Serghei, urmează a fi admis din următoarele considerente.

Referitor la recursul ordinar declarat de procuror:

Recurentul în recurs invocă ca temei de casare a deciziei instanței de apel art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, care stipulează că hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel în cazul când hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția.

Analizînd temeiurile respective în raport cu motivele invocate în recursul declarat, Colegiul penal constată că acestea nu și-au găsit confirmare la examinarea recursului.

Autorul recursului consideră că, instanța de apel eronat a respins solicitarea acuzării de a dispune încasarea de la inculpat în bugetul statului a cheltuielilor judiciare suportate pentru efectuarea expertizelor judiciare în sumă de 156 lei, deoarece statul nu este obligat să suporte aceste cheltuieli.

Prin urmare, Colegiul penal respinge ca fiind neîntemeiat acest argument, deoarece potrivit prevederilor art. 227 alin. (1) Cod de procedură penală, cheltuieli judiciare sunt cheltuielile suportate potrivit legii pentru asigurarea bunei desfășurări a procesului penal. Cheltuielile judiciare cuprind sumele plătite sau care urmează a fi plătite martorilor, părții vătămate, reprezentanților lor, experților, specialiștilor, interpreților, traducătorilor și asistenților procedurali. Cheltuielile judiciare se plătesc din sumele alocate de stat dacă legea nu prevede altă modalitate.

Potrivit art. 228 alin. (1) Cod de procedură penală, Colegiul penal indică că, cheltuielile privind efectuarea expertizelor judiciare, solicitate de către organul de urmărire penală, nu se includ în categoria cheltuielilor judiciare care urmează a fi achitate de către inculpat.

Astfel, suma de 156 lei, solicitată de către procuror ca să fie încasată de la inculpat în folosul statului, constituie cheltuieli care au fost suportate pentru efectuarea examinării medicale de constatare a faptului consumului de alcool.

Mai mult, se relevă că prevederile alin. (3) a art. 75 din Legea nr. 68 din 14 aprilie 2016 cu privire la expertiza judiciară și statutul expertului judiciar, stipulează expres că „În cauzele penale, cheltuielile pentru efectuarea expertizei sunt suportate de către ordonatorul expertizei judiciare din bugetul alocat, cu excepția cazurilor prevăzute la art. 142 alin. (2) din Codul de procedură penală al Republicii Moldova”.

Prin urmare, Colegiul penal consideră că instanța de apel corect a respins încasarea din contul inculpatului a cheltuielilor judiciare, ca fiind nefondată.

În aceste condiții instanța de recurs consideră, că n-a fost constatată prezența în speța examinată a unor erori de drept, care ar servi drept temei de implicare a instanței de recurs în sensul casării deciziei contestate.

În baza celor expuse, Colegiul penal lărgit conchide că temeiul invocat de către procuror nu este aplicabil din punct de vedere al prezenței erorilor de drept, care ar da temei de implicare a instanței de recurs în sensul casării hotărârii contestate și, potrivit legii, se respinge ca inadmisibil.

Referitor la recursul ordinar declarat de avocatul Dumitru Buliga în numele inculpatului Pașalî Serghei:

Potrivit art. 435 alin. (2) lit. a) Cod de procedură penală, judecând recursul, instanța admite recursul, casează, parțial sau total, hotărârea atacată și menține hotărârea primei instanțe, când apelul a fost greșit admis.

Conform art. 424 alin. (2) Cod de procedură penală, instanța de recurs examinează cauza numai în limitele temeiurilor prevăzute de art. 427 Cod procedură penală, care în mod obligatoriu trebuie să fie invocate de recurent.

Din conținutul recursului declarat de către avocatul Dumitru Buliga în numele inculpatului Pașalî Serghei, rezultă că aceștia critică decizia instanței de apel sub aspectul temeiului prevăzut de art. 427 alin. (1) pct. 6), 8), 10) Cod de procedură penală – *hotărîrea instanței de apel poate fi supusă recursului pentru a repara eroarea de drept comisă de instanța de apel în cazul cînd hotărîrea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, nu au fost întrunite elementele infracțiunii, s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale.*

Referitor la esența cauzei, Colegiul penal reține faptul că instanțele de fond corect au constatat vinovăția inculpatului în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 349 alin. (1¹) Cod penal.

În speță, chestiunea litigiului privind modificarea hotărîrii în partea stabilirii pedepsei, constituie obiectul procesului prezent.

Reieșind din prevederile art. 414 Cod de procedură penală, instanța de apel, judecând apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărîrii atacate pe baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din dosar, și oricăror probe noi prezentate instanței de apel sau cercetează suplimentar probele administrate de instanța de fond, fiind obligată să se pronunțe asupra tuturor motivelor invocate în apel.

Conform art. 417 alin. (1) pct. 8) Cod de procedură penală, decizia instanței de apel trebuie să cuprindă temeiurile de fapt și de drept care au dus, după caz, la respingerea sau admiterea apelului, precum și motivele adoptării soluției.

Potrivit pct.14.7 al Hotărârii Plenului Curții Supreme de Justiție nr.22 din 12.12.2005 „*Cu privire la practica judecării cauzelor penale în ordine de apel*”, cu modificările ulterioare, una din chestiunile de drept pe care trebuie să le soluționeze instanța de apel este: *dacă pedeapsa a fost individualizată și aplicată just*.

În acest aspect, motivele invocate de recurent la pct. 5.1 al prezentei decizii, referitor la individualizarea pedepsei, instanța de recurs le consideră întemeiate, deoarece instanța de apel nu a respectat criteriile generale de individualizare a pedepsei.

Astfel spus, instanța de apel, casând sentința în partea stabilirii pedepsei lui Pașalî Serghei, și aplicând în privința acestuia a unei noi pedepse, a apreciat din nou circumstanțele atenuante și agravante ale cauzei stabilite de instanța de fond, însă, fără a stabili altele noi, nu a ținut pe deplin cont de regulile de individualizare a pedepsei și nu s-a expus argumentat asupra circumstanțelor cauzei, care ar da posibilitatea de a agrava pedeapsa.

Prevederile art. 75 alin. (1) Cod penal, cer ca pedeapsa aplicată să fie nu numai echitabilă și legală, ci și individualizată. Individualizarea pedepsei constă în obligația instanței de a stabili măsura pedepsei concrete infractorului, necesară și suficientă pentru realizarea scopurilor legii penale și pedepsei penale.

Sanțiunea 349 alin. (1¹) Cod penal, în baza căruia a fost recunoscut vinovat inculpatul Pașalî Serghei, prevede pedeapsa cu amendă în mărime de la 850 la 1350 unității convenționale sau cu muncă neremunerată în folosul comunității de la 180 la 240 de ore, sau cu închisoare de pînă la 3 ani.

Iar potrivit art. 364¹ alin. (8) Cod de procedură penală, inculpatul care a recunoscut săvîrșirea faptelor indicate în rechizitoriu și a solicitat ca judecata să se facă pe baza probelor administrate în faza de urmărire penală beneficiază de reducerea cu o treime a limitelor de pedeapsă prevăzute de lege în cazul pedepsei cu închisoare.

În acest sens, Colegiul penal lărgit reține că, instanța de fond la stabilirea categoriei și termenului pedepsei, în conformitate cu prevederile art. 75 alin. (1) Cod penal, a ținut cont de toate circumstanțele cauzei, numindu-i condamnatului o pedeapsă legală și echitabilă, capabilă să atingă scopul restabilirii echității sociale, corectarea condamnatului, precum și prevenirea săvîrșirii de noi infracțiuni atît din partea condamnatului, cît și a altor persoane.

Instanța de apel casînd hotărîrea instanței de fond în sensul executării pedepsei stabilite inculpatului și-a argumentat decizia prin faptul că instanța de fond nu a acordat deplină eficiență prevederilor art. 7, 61, 75 Cod penal, menționînd că sentința primei instanțe nu cuprinde motivele pentru aplicarea pedepsei nonprivative de libertate inculpatului Pașalî Serghei, evidențiind faptul că inculpatul anterior a fost judecat pentru infracțiune similară, are antecedente penale stinse, se caracterizează pozitiv la locul de trai, circumstanțe agravante nu au fost stabilite în cauză, iar ca circumstanță atenuantă, instanța de apel a reținut recunoașterea vinovăției.

O asemenea argumentare nu poate servi temei de agravare a pedepsei, ori, aceste circumstanțe au fost luate în considerație la individualizarea pedepsei de către instanța de fond, iar alte circumstanțe ce ar servi temei de agravare a pedepsei nu au fost stabilite.

Totodată, Colegiul remarcă și asupra următoarelor aspecte, ce au însemnătate asupra cazului în speță și anume, inculpatul a recunoscut vinovăția, cauza fiind examinată în procedura prevăzută de art. 364¹ Cod de procedură penală, are la întreținere soția și un copil minor, se caracterizează pozitiv la serviciu și în societate, infracțiunea incriminată inculpatului face parte din categoria celor mai puțin grave, potrivit rechizitoriului, lipsesc circumstanțe agravante, iar instanța de apel a aplicat pedeapsă privativă de libertate.

În același rînd, Colegiul penal lărgit constată că la stabilirea pedepsei inculpatului instanța de apel nu a reținut în deplină măsură prevederile art. 75 Cod penal, care stipulează că persoanei recunoscute vinovate de săvârșirea unei infracțiuni i se aplică o pedeapsă echitabilă în limitele fixate în partea specială a prezentului Cod și în strictă conformitate cu dispozițiile părții generale a prezentului Cod.

Astfel, instanța de apel trebuia să efectueze o analiză amplă a personalității infractorului în perioada premergătoare săvârșirii infracțiunii și după săvârșirea acesteia.

Or, cele menționate în ansamblul lor scade gradul de pericol social al infracțiunii comise.

Din speță rezultă, că instanța de apel care a casat sentința primei instanțe în partea stabilirii pedepsei, i-a stabilit inculpatului, o pedeapsă sub formă de închisoare 1 an și 6 luni. Stabilind pedeapsa nominalizată, instanța de apel a reținut ca circumstanțe agravante, săvârșirea infracțiunii de către o persoană care anterior a fost condamnată pentru infracțiuni legate de aplicarea violenței, avînd în vedere art. 77 alin. (1) lit. a) Cod penal, persoană care anterior a fost condamnată pentru infracțiune similară.

Colegiul lărgit constată că aceste concluzii ale instanței de apel este eronată, ori potrivit rechizitoriului în acțiunile lui Pașalî Serghei nu au fost reținute careva circumstanțe agravante (f.d. 78).

În conformitate cu art. 77 Cod penal, enumerarea circumstanțelor agravante are caracter exhaustiv. Pot fi recunoscute drept circumstanțe agravante numai acele împrejurări, care sunt strict prevăzute de lege, stabilește de organele de urmărire penală și incluse în conținutul rechizitoriului. În cazul în care vreuna din circumstanțele agravante enumerate în art. 77 Cod penal, imputată inculpatului, fiind cercetată în ședința de judecată, nu și-a găsit confirmare, acesta urmează a fi exclusă din învinuire. În cazul în care circumstanța care agravează răspunderea penală este indicată în dispozițiile articolului Părții speciale a Codului penal, ca semn al componenței infracțiunii, în conținutul variante-tip sau în conținutul variantelor agravante, ea nu poate fi luată în considerație la stabilirea pedepsei pentru această infracțiune.

Astfel, Colegiul penal lărgit reține că, circumstanța agravantă reținută de instanța de apel „persoană care anterior a fost condamnată pentru infracțiune similară”, nu poate fi luată în considerație la stabilirea pedepsei inculpatului, ori această circumstanță nu a fost invocată în rechizitoriu, totodată, Colegiul penal lărgit menționează că, potrivit pct. 11) al Hotărârii Plenului Curții Supreme de Justiție nr. 16 din 31.05.2004 „Cu privire la aplicarea în practica judiciară a principiului individualizării pedepsei penale” nu poate fi recunoscută drept circumstanță agravantă săvârșirea infracțiunii de către o persoană care anterior a mai săvârșit o infracțiune, dacă antecedentele penale au fost stinse.”.

Reieșind din cele menționate, Colegiului va exclude această circumstanță ca fiind invocată neîntemeiat de către instanța de apel la stabilirea pedepsei.

Astfel, Colegiul reține că persoanei declarate vinovate trebuie să i se aplice o pedeapsă, echitabilă, în limitele sancțiunii legii în baza căruia persoana se declară vinovată.

În sensul art. 61 Cod penal, pedeapsa penală este o măsură de constrângere statală și un mijloc de corectare și reeducare a condamnatului și se aplică persoanelor care au săvârșit infracțiuni, cauzând anumite lipsuri și restricții drepturilor lor, având drept scop restabilirea echității sociale, corectarea acestuia, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni, atât din partea condamnaților, cât și din partea altor persoane.

Totodată, executarea pedepsei nu trebuie să cauzeze suferințe fizice sau să înjosească demnitatea persoanei condamnate.

În cazul săvârșirii unei infracțiuni instanța de judecată este singură în măsură să înfăptuiască nemijlocit opera de individualizare a pedepsei pentru infractorul care a comis acea infracțiune, având deplina libertate de acțiune în vederea realizării acestei operațiuni. Stabilirea duratei ori a cuantumului pedepsei de către instanța de judecată, într-un caz concret, se face în raport cu gravitatea infracțiunii săvârșite și cu pericolozitatea infractorului, care se evaluează după următoarele criterii:

- împrejurările și modul de comitere a infracțiunii, precum și mijloacele folosite;
- starea de pericol creată pentru valoarea ocrotită;
- natura și gravitatea rezultatului produs sau a altor consecințe ale infracțiunii;
- motivul săvârșirii infracțiunii și scopul urmărit;
- natura și frecvența infracțiunilor care constituie antecedentele penale ale infractorului;
- conduita după săvârșirea faptei și în cursul procesului penal;
- nivelul de educație, vârsta, starea de sănătate, situația familială și socială etc.

Criteriile generale de individualizare a pedepsei pot fi definite ca fiind acele reguli, principii, prevăzute în Codul penal, de care instanța de judecată trebuie să țină seamă la stabilirea felului, duratei ori a cuantumului pedepsei în cadrul operațiuni de individualizare a acesteia.

Prin urmare, la individualizarea pedepsei, conform criteriilor generale de individualizare a pedepsei, instanța de apel nu a respectat toate cerințele prevăzute de legea penală ce asigură aplicarea față de condamnat a unei pedepse echitabile, legale și individualizate, fapt ce constituie temei de casare a deciziei.

Cît privește solicitarea avocatului privind achitarea inculpatului, Colegiul penal lărgit menționează că, în conținutul deciziei instanței de apel și a primei instanțe s-au motivat în detaliu fiecare element constitutiv al componentei de infracțiuni incriminate inculpatului, just concluzionând că vinovăția acestuia în comiterea infracțiunii imputate este dovedită. Mai mult, cauza a fost judecată în procedură prevăzută de art. 364¹ alin. (8) Cod de procedură penală.

Referitor la contestarea modalității de apreciere a probelor, considerînd că acestea sunt insuficiente și nu dovedesc cu certitudine că faptele incriminate în actul de învinuire a fost comis de Pașali Serghei.

La acest capitol, instanța de recurs subliniază că procedura de apreciere a probelor ține de starea de fapt a cauzei, care a fost deja statuată de către instanța de apel, de competența căreia este stabilirea stării de fapt. Instanța de recurs este în drept să intervină în soluția instanței de apel, inclusiv și s-o caseze, atunci când se constată

comiterea unei erori de drept, însă va ține seama de starea de fapt deja constatată prin hotărârea judecătorească devenită definitivă. Această concluzie se desprinde din prevederile art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, care prin temeiurile enumerate în pct. 1)-16) oferă dreptul de casare numai dacă se constată o eroare de drept. Aprecierea probelor ca temei de recurs nu se specifică în norma vizată, iar dezacordul unei părți în acest sens nu echivalează cu o eroare ce ar constitui temei de casare a unei hotărâri de condamnare sau de achitare.

În consecință, Colegiul penal lărgit va admite recursul ordinar în partea stabilirii pedepsei, întrucât s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale – temei pentru recurs prevăzut de art. 427 alin. (1) pct. 10) Cod de procedură penală și va menține sentința primei instanțe.

7. În conformitate cu prevederile art. 435 alin. (1) pct. 1), 2) lit. a) Cod de procedură penală, Colegiul lărgit al Curții Supreme de Justiție,

DECIDE :

Respinge, ca inadmisibil, recursul ordinar declarat de către procurorul în Procuratura de circumscripție Chișinău, Djulieta Devder.

Admite recursul ordinar declarat de către avocatul Dumitru Buliga în numele inculpatului Pașalî Serghei, casează decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 14 martie 2018, în partea stabilirii pedepsei, în privința lui *Pașalî Serghei XXX* și menține în această parte sentința Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani din 15 noiembrie 2017, conform căreia:

Pașalî Serghei XXX, a fost recunoscut vinovat în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 349 alin. (1¹) Cod penal, stabilindu-i-se pedeapsa sub formă de închisoare pe un termen de 2 ani, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis.

Conform art. 90 Cod penal, executarea pedepsei închisorii aplicată lui Pașalî Serghei se suspendă condiționat cu o perioadă de probațiune de 3 ani, cu obligarea lui Pașalî Serghei să nu frecventeze localurile de agrement și să nu părăsească domiciliul fără consimțământul organului competent.

În rest se mențin dispozițiile hotărârii atacate.

Decizia este irevocabilă.

Publicată integral la 24 iulie 2018.

Președinte

Nicolae Gordilă

Judecători

Ion Guzun

Elena Covalenco

Liliana Catan

Iurie Diaconu